DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.722 PONIEDZIAŁEK 4.WRZEŚNIA 1944 r. ROK V.

BITWA O FRANCJE NA UKONCZENIU.

Sprzymierzeni posuwają się szybko na całym froncie od Dieppe po Nancy i przekroczyli granicę Belgii oraz osiągnęli granicę Niemiec. Według ostatnich komunikatów sytuacja na froncie przedstawia się następująco : wojska kanadyjskie oczyszczają odcięte tereny nad Kanałem La Manche. W Havrze broni się jeszcze 5.000 Niemców. St.Valery nad ujściem Sommy opanowano, wzięto 5.000 jeńców. Wojska bryt.przeszły w 24 godzin 1oo km. ; osiągły one lewym skrzydłem Calais, a uderzając z Arras na półn.wschód – zajęły Lens, dotarły do Lille, przekroczyły granicę belgijską, zajęły Tournay i osiągły Mons. Tylko 35 km.dzieli je od Brukseli. Lewe skrzydło wojsk amer.zdobyło Maubege i posuwa się wzdłuż Mozy wgłąb Belgii. Według niepotwierdzonych jeszcze doniesień Amerykanie zdobyli Charleroi i Namur. Centrum wojsk USA zdobyło Sedan, weszło na terytorium Belgii, przekroczyło granice Luxemburga i osiągło Thionville, gdzie toczą się walki pancerne. Prawa flanka amer.przekroczyła Mozelę między Metzem i Nancy w kilku miejscach. Walki toczą się pod obu tymi miastami, których upadku należy się każdej chwili spodziewać. Lotnictwo działa bez przerwy ; ostrzeliwuje i bombarduje kolumny niem.na drogach odwrotu oraz pozafrontowe linie kolejowe. W nalotach zniszczono 1.5oo samochodów i 1oo lokomotyw ; 2o pociągów z latającymi bombami wysadzono w powietrze. Opanowanie terenu z wyrzutniami spowodowało, że wczoraj poraz pierwszy od 16. czerwca OKW nie wspomniało o bombardowaniu Anglii.

Rzecznik sztabu sprzymierzonych wezwał Belgów i Holendrów do zbrojnej walki z Niemcami, psucia dróg i mostów oraz chronienia fabryk i urządzeń przed zniszczeniem. Gen.Eisenhower ostrzegł Niemców przed stosowaniem teroru i represyj na partyzantach belgijskich i holenderskich, bowiem są oni członkami regularnej armii i znajdują się pod jego bezpośrednim dowództwem. Ks.Bernard holenderski został mianowany dowódcą wszystkich wojsk holenderskich. Szybkość pochodu wojsk amer.spowodowała, że kolumnom zbliżającym się do granic Rzeszy zrzucono z samolotów 1o ton map Niemiec, bowiem zwykły dowóz okazał się zbyt powolny.

W południ.Francji Amerykanie zdobyli Tournon i idą szybko na Lion, zajęty przez franc.A.K.po walkach z oddziałami gen.Kniessa. Spadochroniarze brytyjscy zostali zrzuceni koło Belfortu dla udzielenia pomocy "Macquis". Francuzi wyrzucili Niemców z całego departamentu Jura. Cała Francja zachodnia od doliny Rodanu po wybrzeże atlantyckie została z Niemców oczyszczona.

"Atlantic Wall" podaje szereg nader interesujących szczegółów. Pod Compiegne otoczono 7.000 Niemców. Załogi niem.w Bretanii na półw.Armorique i wyspie Cecembre skapitulowały, wzięto 6.000 jeńców. Brest był ciężko bombardowany przez 65o bombowców. Boulogne i Calais skapitulują wkrótce. Uderzenie aliantów na Brukselę grozi odcięciem odwrotu 25o tys.Niemcom, znajdującym się jeszcze w półn.Francji i Belgii. Drogi prowadzące przez Liege i Maastricht zawalone są bezładnie uciekającym wojskiem, atakowanym przez belgijskich partyzantów. Przez Trier przechodzą oddziały rozbite pod Metzem i Thionville. Bez broni, często bez butów i obdarci, proszą mieszkańców o żywność. Żandarmeria kieruje rozbitków na punkty zborne. Linia Maginota została na północy przekroczona, pozostaje więc Westwall, jako ostatnia umocniona pozycja. Tymczasem Westwall nie posiada artylerii, ściągniętej dawno do wału atlantyckiego. Bunkry i umocnienia są gorączkowo czyszczone i naprawiane, ludność musi sypać szańce i pomagać w zakładaniu pól minowych. Lotaryngia jest pospiesznie ewakuowana. Gauleiter Bürckel i jego administracja, dyrekcja kolejowa, biura fabryk, zostały przeniesione wgłąb Niemiec. Wywozi się również obozy robotników cudzoziemskich, wielu z nich ucieka do partyzantów. Wczoraj jeden odcinek Westwallu wszedł w akcję bojową: działa z miejscowości Merzig rozpoczęły walkę z Amerykanami, uderzającymi z Thionville.

-o-o-o-o-o-o-

LINI.. GOTÓW PRZEŁAMANA.

VIII.armia uderzywszy na odcinku adriatyckim w 2-dniowych walkach przełamała linię Gotów na przestrzeni 65 km.i znajduje się już za nią lo km. Alianci schodzą w dol.lombardzką i są oddaleni od Rimini o 2o km.Niemcy zostali całkowicie zaskoczeni. Przerzut wielkich sił na ten odcinek uskuteczniono niespodziewanie na 8o-ciu tys. samochodów. Dwie dyw.niem.spadochroniarzy rzuconych na pomoc zostały rozbite. V armia przekroczyła Arno w wielu miejscach,zdobyła resztę Pizy i wzięła inicjatywę w swoje ręce. Alianci,którzy przekroczyli granicę franc.posuwają się na Turyn.

INNE FRONTY.

RUMUNIA została prawie cała opanowana przez Rosjan,którzy oczyścili cały lewy brzeg Dunaju aż do ujścia. Kontakt z wojskami Tito został nawiązany. Przełęcz Turn pod Hermanstadtem została opanowana przez Rumunów i Rosjan,wkraczających do Siedmiogrodu. Również pod Kronstadtem sforsowano przejście na Węgry. Straty Niemców w Rumunii wynoszą dotychczas 21o.ooo w zabitych i 2o8.ooo w jeńcach.

W SŁOWACJI prawie cała armia przeszła do powstańców. Niemcy aresztowali wszystkich słowackich oficerow sztabowych. Koło Preszowa i w Dinie toczą się walki z użyciem czołgów. Wojsko niem.przygotowuje obronę Bratysławy.

DO CZECH weszły silne wojska niem.Czeska straż graniczna została rozbrojona.

W CHORWACJI Niemcy zaczęli również rozbrajać wojska chorwackie. W Zagrzebiu i innych miastach Chorwaci stawili opór. Toczą się walki na barykadach.

NA FRONCIE WSCHODNIM tylko na półn.wsch. od Warszawy wre zacięta bitwa z użyciem wielkich sił z obu stron.

WIELKIE FORMACJE USA zbombardowały w dzień Ludwigshafen. 5oo bombowców atakowało Węgry,Jugosławię i północne Włochy.

WASALE OPUSZCZAJĄ RZESZE.

Prez.fiński ogłosił w sobotę,że Finlandia zażądała od Niemiec wycofania wszystkich wojsk niem.z terytorium Finlandii z terminem do 15.września. Równocześnie rząd fiński zwrócił się do Rosji z prośbą o warunki zawieszenia broni. Poseł fiński w Sztokholmie odbył w tej sprawie rozmowy z ambasadorem Rosji p.Kołłątay. Skład fińskiej delegacji pokojowej zostanie dziś ustalony.

Premier węgierski gen.Lakatos wezwał wczoraj przez radio naród węgierski do naśladowania Finlandii.

Rumuński min.spraw zagr.oświadczył,że natychmiast po podpisaniu zawieszenia broni armia rumuńska przy boku wojsk ros.uderzy na Węgry i Niemcy.

Na czele nowego rządu bułgarskiego stanął przywódca stron.chłopskiego Murawiew. W skład rządu wchodzi Muszanoff jako minister bez teki. Rząd oceniany jest jako proaliancki.

W RZESZY TEROR I STRACH.

"Atlantic Wall" dementuje pogłoskę o samobójstwie marsz.Kluge. Po klęsce we Francji został on wezwany do głównej kwatery Hitlera i po rozmowie z nim otrzymał rozkaz zameldowania się u Himmlera. W podróży towarzyszyli mu trzej wyżsi oficerowie SS. W drodze,w wagonie kolejowym,miał von Kluge - według zeznania eskorty - umrzeć na atak serc wy. Zwłok nie okazano nikomu,tylko przewieziono do krematorium i po spaleniu,bez żadnych honorów wojskowych urnę z popiołami wręczono jego siostrze. - Nastroje w armii muszą być nieszczególne, jeśli Hitler rozkazał,by film przedstawiający powieszenie 8-miu generałów za udział w spisku był wyświetlany we wszystkich oddziałach wojskowych z odpowiednim objaśnieniem. Spodziewana ofenzywa ros.na Austrię spowodowała gorączkowe przygotowania do zalania wodą tam Dunaju całego terenu pod Wiedniem.

OSTATNIE WIADOMOSCI-godz.9.2o rano.

- Sztokholm podaje,że Finlandia i Rosja zawarły porozumienie odnośnie natychmiastowego przerwania walk na całym froncie fińskim. Przed rozpoczęciem rokowań Rosja zażądała od Finlandii by zerwała oficjalnie z Niemcami i spowodowała wycofanie wojsk niem.z Finlandii do dn.15.IX. Po tym terminie Finlandia rozbroi pozostałe wojska niemieckie z pomocą czerwonej armii. Finlandia wyraziła zgodę.

- Komun.gen.Bora donosi,że na Starym Mieście trwają ciężkie walki o kościół św. Anny i Ratusz. Nacisk niem.na ul.Zakroczymską i Przebieg. Ataki na szpital Łazarza odparte. W śródmieściu zdobyliśmy ul.Matejki i inne. Na Mokotowie zdobyliśmy ul.Madalińskiego,Korczego i Al.Wolności aż do ul. Madalińskiego. Na Czerniakowskiej znaczne nasze postępy.

- W Belgii Mons otoczone,dotarto do Namur,Lille zdobyte. Amerykanie wkroczyli na granicy włoskiej do małej przełęczy św.Berbarda.